

**साम्राजिक दर्नीकरण-राष्ट्रवालील झासकीय रोपवाटिकांचे
दृष्टव्यावृत्तीकरण व आयुषिकिकरण या योजनेसाठी
सन १९०९-१० करीता प्रशासकीय हे विस्तीर्ण मान्यता आणि
लिहार अनुदान वितरणास घंटवरी**

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास व जलसंधारणा विभाग

आसन निर्धाय क्रमांक : एसएलएफ-२००४/प्र.क. ३१/जल्द-२२,

संस्कृतालय, मुम्बई-४०० ०३२

दिनांक : २८ एप्रिल, २००९

संग्रहीत

- १) घाम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्रमांक एसएलएफ-१८/०३/प्र.क्र.इ.२६/जल-१२, दि. ३ एप्रिल, २००६
 २) घाम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्रमांक एसएलएफ-१८/०६/प्र.क्र.इ.२८/जल-१२, दि. १३ जुलाई, २००६
 ३) घाम विकास व जलसंधारण विभाग शासन निर्णय क्रमांक एसएलएफ-२००/प्र.क्र.इ/जल-१२, दि. १२ मे, २००८
 ४) संचालक, सामाजिक बनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे वाचे पत्र क्रमांक कम्ह-१/चा.वा./शा.रो.ब.आ./०३/०९-१०/१८/०९-१०, दि. २४.४.२००९
 ५) विश्वविद्यालय, परियोगक्रम, अदानपूर्व १०.०५/प्र.क्र.इ०/२००८/अध्यात्मकल्प-३, दि. १२ मार्च, २००९
 ६) आळविकास व जलसंधारण विभाग, शासन निर्णय क्रमांक-२००/प्र.क्र.इ.२८/जल-१२, दि. १७ एप्रिल, २००९

प्रस्तावना :

राज्यात मोठ्या प्रमाणावर उत्कृष्ट दर्जदार रोपाची निर्मिती करण्याची ग्रज ओळखून सामाजिक वृत्तीकरण संथालनाऱ्याभंगात राज्यातील २९ जिल्ह्यात प्रत्येक एक याप्रमाणे २९ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकाची स्थापना करण्यात आली आहे. आतापवस्तु या शासकीय भूमध्यवर्ती रोपवाटिकातून विविध राजातीच्या लालो रोपाची निर्मिती यशस्वीपणे उत्पादित आली आहे. परतु बदलत्या कालानुरुप या २९ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकाच्ये सुधारणा इतन त्यामध्ये व्यापारी करण्यात आली आहे. घरतु बदलत्या कालानुरुप या २९ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकाच्ये सुधारणा इतन त्यामध्ये व्यापारी उत्पादनाच्या प्रजातीची आधिनिक तंत्रज्ञानाच्या सहाय्याने रोपनिर्मिती करण्याची मरज निर्माण झाली आहे.

राज्यातील वनक्षेत्राबाबूहील खाजगी तसेच सार्वजनिक जमिनीवर वृक्ष लागवड करण्यासाठी रुपांतरात वृक्षासाठी असलेल्या सामाजिक वनीकरणाच्या विधिथ योजनाव्यतिरिक्त रस्याव्याप्त दुतफ्फा उंच वृक्ष लागवड योजना आणि खाजगी पडीक जमिनीवर वृक्ष लागवड व वैरण विकास योजना सन २००६-०७ पासून रोजगार इम्हा योजनेच्या माध्यमातून सुरु करण्यास संदर्भाधीन दिनांक ३ एप्रिल, २००६ या दि. १३ जुलै, २००६ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. या योजनाद्वारे फार मोठ्या क्षेत्रावर वृक्ष लागवड होणे अपेक्षित आहे. सामाजिक वनीकरण संचालनालयाच्या अंतर्गत राज्यातील २९ शासकीय मध्यवर्ती रोपवाटिकांद्वारे प्रामुख्याने रोपाची निर्मिती करून त्यांचा सदर याजनेसाठी पुरवठ कराव्यात आहे. सामाजिक वनीकरण विकास क्षेत्रातील वृक्ष लागवड कायद्यभाची एकूण व्यासी लक्षात घेता या असिस्टिव्यानील आहे. सामाजिक वनीकरण विकास क्षेत्रातील वृक्ष लागवड कायद्यभाची एकूण व्यासी लक्षात घेता या असिस्टिव्यानील शासकीय रोपवाटिकांची क्षमता वृद्धीगत करणे अपरिहार्य झाले आहे. ही बाब विचारात घेऊन तसेच यापुढे वृक्ष लागवडीच्या विधिथ योजनासाठी मोठ्या प्रभाणात दर्जेदार रोपे व कलमे याची उपलब्धता सदर रोपवाटिकांद्वारे होण्यासाठी या रोपवाटिकांचे आशुनिकीकरण व बळकटीकरण ही योजना सन २००८-०९ मध्ये राजविष्ण्यास संदर्भाधीन दिनांक १२ मे, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आलेली आहे. सदर योजना सन २००९-१० या आर्थिक वर्षात चालू ठेवून त्या करीता अनुदान घेण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

ग्रामन् निर्णयः

सामाजिक वर्णीकरणातील शासकीय रोपवाटिकांचे इत्यनुभिकरण व आयुर्विकारण ही योजना सन २०११-१० या आर्थिक वर्षात पुढे चालू ठेवण्यात संदर शासन निर्णयान्वये शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

सन २०११-१० या वित्तीय वर्षात सामाजिक वर्णीकरण विभागातील शासकीय रोपवाटिकांचे इत्यनुभिकरण व आयुर्विकारण द्वारा कायदेक्रमातातील स्थितीविनाश करावारा असलेली जाते सरकारातुकाळी संदर्भातीन दि. २७ एप्रिल, २०११ च्या शासन निर्णयान्वये शाहे योग्यप्रलंबे जुलै, २०११ या चार महिन्यांकांतील लेखानुदानाने रु. ४७.६७ लाख (रुपये सततेचालीस लाख

सदूचीस्ट होणार केवल) इतका निर्धा॒ मजूर करण्यात आला आहे. सदर तंत्रज्ञानाकडून वितरीत झालेल्या निधीच्या मर्यादितद्वय समिक्षक निधी विवरण पत्रानुसार ज्ञा॒ दरम्यांच्या रक्कमा दरविळ्या आहेत त्या मर्यादेत अर्थसंकल्प खिंचण प्रणालीवर खर्च करण्यात येहेल, या अटीच्या अधीन राहन सदर योजनेसाठी सन २००९-१० या आर्थिक वर्षात प्रशासकीय व वित्तीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदरहू कार्यक्रमाची अभलवजावणी प्रचलित अटी व शार्टीच्या अधिन राहून करण्यात यावी.

३. या योजनेतर्गत वरीलप्रमाणे मजूर निधीतून राज्यातील २९ रोपणाटीकामग्राम्ये मिस्ट चेंबर, प्रीन हाऊस. पांली हाऊस उभारणी, जलस्रोतांचे बळकटीकरण, पाईपलाईन, कैरिंग, रस्ते दुरुस्ती, इत्यादी कामे करण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

याबाबत संचालक, सामाजिक वनीकरण यांनी योजनेच्या अभलवजावणीसाठी कृती आरब्डा तयार करून विहीत कार्यापद्धतीनुसार य विहीत मुदतीत त्याची अभलवजावणी करावी. तसेच याबाबत सविस्तर मार्गदर्शक सूचना ही निर्गमित करावाव्यात.

४. सदर निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी हे संचालक, सामाजिक वनीकरण, महाराष्ट्र राज्य, पुणे हे राहतील. सदरहू निधीपेक्षा जास्त खर्च होणार माही याची नियंत्रक अधिकारी यांनी दक्षता प्पावी. उपरोक्त निधीचे जिल्हानिवाय वाटप करण्यास संचालक, सामाजिक वनीकरण यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे. जिल्हानिवाय तरतुद वितरणाची माहिती शासवास पाठविण्यात यावी. तसेच राज्यविषयात आलेल्या कार्यक्रमाचा च झालेल्या खर्चाचा तपशील दर्दिल शासवास सादू करण्यात यावा.

५. सदर योजनेतर्गत होणार खर्च खाली नमूद केलेल्या लेखाशिवाखाली सन २००९-१० या मजूर अर्थसंकल्पीत निधीतून खर्चीटाकण्यात यावा.

भागाणी क्र.एस-३, २४०६ घनीकरण व अन्यजीकरण, १०२ - सामाजिक वनीकरण व इन्विटेशन, १०१ (०१)-मध्यवर्ती रोपमळे, (०२)(०१) शासकीय रोपवाटिकांचे बळकटीकरण व आषुलिकिकरण (२४०६ २३१-१) - योजनातर्गत दत्तमत.

६. वित्त विभागाने शासन परिपेत्रक क्र.अदाव-१००९/प्र.क. १०/२००९/अर्थसंकल्प-३, दिनांक २३ मार्च, २००९ अन्वये दिलेल्या अधिकारानुसार आणि प्रशासकीय विभागाना प्रदान करण्यात आलेल्या शवित्रनुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदरशासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या विवाहाटिवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सागणक साक्षातक २००९०५०२१३४८२००९१ असा आहे.

महासंस्थांचे राज्यपाल याच्या आहेशानुसार य नावाने,

(ज्यांत र. जोशी)

कार्यालय अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

संचालक, सामाजिक वनीकरण भारतीयनांतर्य, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

सर्व सहसंचालक, सामाजिक वनीकरण बृस, कोकण याणे, पुणे, नाशिक, आंतरिकांद, अभरावारी, नागपूर.

सर्व उपसंचालक, सामाजिक वनीकरण विभाग,

महाराष्ट्रालय, भागिती व जनसंपर्क संचालनालय, मुंबई

महालेखालय, (लेखाविभाग/लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर,

सर्व जिल्हा कोकागार अधिकारी,

कार्यालय अधिकारी, व्यय-१५, अर्थसंकल्प-३ व ४, वित्त विभाग, मुंबई-३

कार्यालय अधिकारी, कार्यालय क्र.१४३८, नियोजन विभाग, भारतीय, मुंबई-३

उप सचिव/अधर सचिव/कार्यालय अधिकारी (संघ), शासकीय व अन्यजीकरण, मुंबई-३

निवडणसंस्तीजस-१२.